

tager den skævhed, og så har vi øjensynlig en større tiltro til, at mennesker tager de initiativer, de synes det er nødvendigt at tage. Det troede jeg ellers var det, hr. Anders Fogh Rasmussen stod for, men det tror han altså ikke mennesker gør; de melder øjensynlig ikke fra i tilfredsstillende omfang efter hr. Anders Fogh Rasmussens mening.

Men jeg vil gerne spørge, om hr. Anders Fogh Rasmussen synes, det er acceptabelt at lægge op til dette forslag, som han gør, uden at give os noget svar på – vi må end ikke få det at vide – hvorfra Venstre får sine tilskud, sådan at vi kan gennemføre kuponbeslutninger om framelding i forhold til Venstre. Jeg synes, det ville være rimeligt. Alt andet er, som jeg sagde i mine indledende bemærkninger for mange timer siden, hyklerisk.

(Kort bemærkning).

Anders Fogh Rasmussen (V):

Jeg tror heller ikke, vi kommer meget videre med fru Pia Gjellerup, for det er fuldstændig umuligt at få et svar på, hvorfor fru Pia Gjellerup er så stærkt imod at give fagforeningernes medlemmer den rimelige frihed, at de skal sætte et kryds, der tilkendegiver, at de gerne vil give tilskud til Socialdemokratiet, før der kan gives tilskud til Socialdemokratiet.

Det vil fru Pia Gjellerup ikke begrunde, og så forsøger fru Pia Gjellerup bare at snakke om noget fuldstændig andet – og det er der for lang tid siden i debatten givet svar på – nemlig at for Venstre gælder der fuldstændig lighed imellem fagforeninger, arbejdsgiverorganisationer og andre faglige sammenslutninger. Der skelner vi ikke, og dér gælder for Venstre en balance, sådan at vi godt kan gå ind for åbenhed om de bidrag, der ydes, hvis der samtidig er et krav om, at medlemmer af fagforeninger og medlemmer af andre interesseorganisationer skal melde sig til, for at der kan ydes tilskud til politiske partier – i stedet for som i dag, hvor der skal meldes fra.

Så siger fru Pia Gjellerup: Til syvende og sidst er det, fordi Socialdemokratiet har større tillid til, at medlemmer af fagforeninger tør melde fra, end Venstre har.

Nej, det handler ikke om tillid. Det handler om noget helt grundlæggende, nemlig at sådan som fagforeningerne kører – i hvert fald visse fagforeninger – er der rigtig mange medlemmer, der er bange for at tilkendegive ved et kryds på en kupon, at de ikke vil give tilskud til Social-

demokratiet, fordi de frygter – berettiget eller uberettiget – at det kan komme dem til skade, såfremt de giver en sådan tilkendegivelse.

Derfor er det i overensstemmelse med de bedste frihedsprincipper at vende den regel om, sådan at man skal melde til frem for som i dag at melde fra.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten opfatter de politiske partier som en nødvendig og konstruktiv del af den demokratiske proces. Derfor er vi ikke principielt imod støtte til partier parallelt med, at andre aktiviteter, der fremmer den folkelige debat og aktivitet, kan støttes af det offentlige.

Støtte kan også komme fra enkeltpersoner og interesseorganisationer. I den sammenhæng er det vigtigt, at partiregnskaberne er åbne, jo mere jo bedre. Med hensyn til organisationsbidrag finder jeg det mest demokratisk, at de enkelte bidrag bliver besluttet tættest muligt på organisationernes medlemmer. Det kæmper jeg politisk for i min faglige organisation, men det er dér, kampen foregår, ikke her. Beslutningsforslaget herom kan vi altså ikke støtte.

Den demokratiske proces har vanskelige vilkår. Enhedslisten finder, at de yderste led i processen bør støttes først og mest. Også vi ser en fare for topstyrede partier med medieudvalgte påfugle som ledere.

De yderste led i processen er ikke bare lokale partiforeninger, som det var i gamle dage. Det handler også om bevægelser, græsrodsgrupper, folkelige organisationer af enhver slags, men så bredt er disse lovforslag ikke skrevet.

Enhedslisten så gerne, at man så den demokratiske proces som en helhed og kombinerede støtte til partier med en slags folkeprojektlov, der ville give folkelige grupper af enhver slags mulighed for at gå aktivt og kvalificeret ind i den demokratiske proces. Hvad f.eks. med at bruge nogle penge til at gøre Folketinget mere åbent for befolkningen, give adgang til informationssystemer og sådan noget?

Når Enhedslisten overhovedet går ind i denne debat, er det ikke, fordi partierne er i krise, men mere fordi det bliver sværere og sværere for menigmand at komme til orde. Når store projekter bliver kørt hen over hovedet på folk – tænk bare på eksempler som Øresundsbroen – og alle protester bliver arkiveret lodret, så er selve demokratiet i krise.

Når Enhedslisten overhovedet går ind i denne debat, er det ikke, fordi partierne mangler